

01.jula počela primena novog Zakona o javnim nabavkama

Donošenjem novog Zakona o javnim nabavkama, Republika Srbija je nastavila da usklađuje domaće propise u ovoj oblasti sa direktivama Evropske unije.

Osnovni cilj novog Zakona o javnim nabavkama jeste da se poveća efikasnost i konkurentnost u postupcima javnih nabavki, time što se, sa jedne strane, smanjuje administrativno opterećenje i troškovi učešća u postupcima (što je naročito važno za mala i srednja preduzeća), a sa druge strane, poveća transparentnost i efikasnost u sprovođenju javnih nabavki uvođenjem novog - značajno unapređenog i multifunkcionalnog – Portala javnih nabavki.

U nastavku ćemo ukazati na pojedina rešenja novog Zakona, koja smo smatrali posebno interesantnim iz perspektive ponuđača, napominjemo da, usled obimnosti, nije moguće prikazati sve novine na ovom mestu, pa ni ukazati u potpunosti na sve aspekte tema koja su obrađena u ovom Newsletteru.

1. Pragovi za primenu Zakona o javnim nabavkama

Pragovi za primenu Zakona su promenjeni i povećani (prethodni prag je bio 500,000 dinara), konkretno - naručiocu nisu dužni da primenjuju odredbe Zakona o javnim nabavkama na nabavku dobara, usluga i sprovođenje konkursa za dizajn, čija je procenjena vrednost manja od 1,000,000 dinara i nabavku radova čija je procenjena vrednost manja od 3,000,000 dinara.

Naravno, u sprovođenju nabavki koje su ispod propisanog praga primene, naručiocu su dužni da poštuju opšta načela Zakona na način koji je primeren okolnostima konkretne nabavke, kao i da sprovođenje ovih nabavki uredi internim aktom.

Takođe, Zakon o javnim nabavkama sada poznaje i kategoriju "evropskih pragova", a zapravo je reč o vrednostima pragova koje objavljuje Evropska komisija u Službenom glasniku Evropske unije. Naravno, objavljeni evropski pragovi nemaju neposrednu primenu u Srbiji, već će naše Ministarstvo finansija periodično objavljivati dinarske vrednosti ovih pragova na svojoj internet stranici i u Službenom glasniku Republike Srbije.

Značaj evropskih pragova, u postupcima javnih nabavki, se pre svega tiče dužine rokova za podnošenje ponuda odnosno rokova za pojašnjenje konkursne dokumentacije, kao i obaveze naručilaca da

Predrag Groza, advokat

oblikuju (odnosno da obavezno razmotre mogućnost oblikovanja) javne nabavke u više partija u situaciji kada je procenjena vrednost javne nabavke jednaka ili veća od vrednosti evropskih pragova.

II. Postupci javnih nabavki

Više nema postupka javnih nabavki male vrednosti, a uvodi se novi postupak – *partnerstvo za inovacije* – koji se može sprovoditi u slučaju potrebe za inovativnim dobrima, uslugama i radovima koji nisu dostupni na tržištu.

Partnerstvo za inovacije zapravo ima za cilj razvoj inovativnih dobara, usluga ili radova i njihovu naknadnu nabavku, stoga se ovaj postupak sprovodi u više uzastopnih faza tokom kojih će kandidati nuditi svoja inovativna rešenja na osnovu privremenih ciljeva koje naručilac bude postavljao i, na kraju, oni kandidati čija inovativna rešenja ne budu isključena tokom faze razvoja i istraživanja, biće pozvani da podnesu konačne ponude.

Ipak, ostaje otvoreno pitanje koji su domašaji ovog novog postupka, odnosno koliko ćemo imati ovakvih nabavki u praksi.

III. Okvirni sporazum

Glavna novina u vezi sa okvirnim sporazumom tiče se njegovog trajanja, konkretno naručilac može zaključiti okvirni sporazum sa važnošću do četiri godine (ranije je bilo tri godine) i to sada bez obzira na broj ponuđača, a u opravdanim situacijama, koje naručilac mora posebno obrazložiti, biće dozvoljeno zaključenje okvirnog sporazuma sa važnošću preko četiri godine.

IV. Portal javnih nabavki

Verovatno jedna od najvažnijih novina tiče se novog Portala javnih nabavki <https://jnportal.ujn.gov.rs/> koji sprovođenje javnih nabavki podiže na jedan potpuno novi nivo.

Naime, značajan deo postupka javne nabavke se izmešta i sprovodi preko novog Portala, primera radi - podnošenje ponuda se vrši elektronski, otvaranje ponuda i generisanje zapisnika o tome takođe ide preko Portala (dakle, nema više fizičkog otvaranja ponuda u prostorijama naručioca), zatim komunikacija sa naručiocem u vezi sa pojašnjenjima i izmenama konkursne dokumentacije se odvija preko Portala, uvedeno je elektronsko podnošenje zahteva za zaštitu prava preko Portala (iako je zadržana mogućnost podnošenja ovog zahteva neposredno predajom ili preporučenom poštom), nadalje zainteresovana lica će moći da se prijave na Portalu radi dobijanja

informacija i obaveštenja o određenim nabavkama po različitim filterima (po predmetu nabavke, po naručiocu, itd.).

V. *Pojašnjenja konkursne dokumentacije*

Već smo pomenuli u ovom Newsletteru da se komunikacija sa naručiocem sada odvija preko Portala javnih nabavki, ovo naročito važi za pitanja, dodatne informacije i pojašnjenja u vezi sa konkursnom dokumentacijom.

Za razliku od prethodnog zakonskog rešenja, prema kojem je naručilac bio dužan da objavi odgovore na svaki pojedinačan upit / zahtev u roku od tri dana od prijema takvog upita / zahteva, sada to funkcioniše značajno drugačije u smislu da naručilac ima samo obavezu da dodatne informacije i pojašnjenja objavi najkasnije osmog odnosno šestog dana (u zavisnosti od procenjene vrednosti javne nabavke) pre isteka roka za podnošenje ponuda, a ovo suštinski znači da naručilac može sakupiti sve upite i zahteve privrednih subjekata i onda putem jedne jedine objave, pred sam istek roka, pružiti privrednim subjektima sve prethodne tražene dodatne informacije i pojašnjenja konkursne dokumentacije.

VI. *Sredstva obezbeđenja*

Po prvi put u sistemu javnih nabavki u Republici Srbiji, Zakon o javnim nabavkama precizno identifikuje sredstva obezbeđenja koja naručiocu mogu zahtevati u konkursnoj dokumentaciji od privrednih subjekata, i to: 1) **za ozbiljnost ponude** (max. 3% vrednosti ponude bez PDV), 2) **za ispunjenje ugovornih obaveza** (max. 10% vrednosti ugovora o javnoj nabavci bez PDV), 3) **za otklanjanje nedostataka u garantnom roku** (max. 10% vrednosti ugovora o javnoj nabavci bez PDV), 4) **od odgovornosti za prouzrokovanu štetu ako je nastala u vezi sa obavljanjem određene delatnosti**, i 5) **za povraćaj avansa** (u visini traženog avansa).

VII. *Način dokazivanja ispunjenosti kriterijuma za kvalitativni izbor*

Javnih nabavki male vrednosti više dakle nema, ali novi Zakon o javnim nabavkama preuzima inovativno rešenje, uvedeno 2015.godine za nabavke male vrednosti, prema kojem privredni subjekti putem jedne izjave dokazuju ispunjenost kriterijuma za kvalitativni izbor privrednog subjekta.

Time se smanjuje administrativno opterećenje za privredne subjekte i olakšava učešće u postupcima javnih nabavki.

Obaveza da naknadno dostavi konkretne dokaze, u pogledu ispunjenosti kriterijuma za kvalitativni izbor, postoji samo za onog ponuđača koji je dostavio ekonomski najpovoljniju ponudu, odnosno naručilac će pozvati, pre nego što donese odluku o dodeli ugovora, tog ponuđača da dostavi neophodne dokaze.

VIII. Registar ponuđača

Pravna lica i preduzetnici, koji su registrovani u Registru ponuđača, dužni su da obnove opis u ovom registru, više o tome može pročitati na stranici Aktuelnosti Jun 2020 -13 <https://tsg.rs/news/registar-ponudaca-obavezna-obnova-upisa-do-01-jula-2020/>.

IX. Kriterijumi za dodelu ugovora

Ugovor o javnoj nabavci se dodeljuje **ekonomski najpovoljnijoj ponudi** na bazi jednog od sledećih kriterijuma – 1) cene, 2) troškova primenom pristupa troškova efikasnosti (trošak životnog ciklusa), ili 3) odnosa cene i kvaliteta, odnosno troška i kvaliteta.

Na prvi pogled može se steći utisak da novi Zakon o javnim nabavkama više ne poznaje kriterijum najniže ponuđene cene, čija neumerena primena u praksi (više od 90% ukupne vrednosti nabavki u 2018.godini je sprovedeno korišćenjem ovog kriterijuma) zapravo obesmišljava sistem javnih nabavki jer se sve, po pravilu, svodi na nabavku dobara i usluga sumnjivog (nikakvog) kvaliteta.

Moramo ovom prilikom ipak razjasniti da je najniža ponuđena cena i dalje prisutna, sada kao kriterijum "cena", i naravno jeste dozvoljena, te smatramo da je vrlo važno da se sistemski radi na edukaciji naručilaca u cilju stvaranja i jačanje svesti o važnosti, a zapravo nužnosti, da kriterijumi za dodelu ugovora moraju biti prilagođeni konkretnim potrebama naručilaca, i time se prekinula postojeća praksa u okviru koje se nabavke, gotovo bez izuzetka, zasnivaju na najnižoj ceni.

X. Postupak zaštite prava

I u ovom delu Zakon o javnim nabavkama donosi značajne novine koje postupak zaštite prava čine boljim i efikasnim.

U tom smislu, novi Zakon o javnim nabavkama je proširio aktivnu legitimaciju za podnošenje zahteva za zaštitu prava, zatim data je mogućnost ponuđaču kojem je dodeljen ugovor o javnoj nabavci da se izjasni o navodima sadržanim u podnetom zahtevu za zaštitu prava, vraćeno je obavezno suspenzivno dejstvo podnetog zahteva za zaštitu prava na dalje sprovođenje postupka javne nabavke, itd.

TSG

TSG NEWSLETTER

TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS | Die Rechtsanwältin TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und des Rechtsrahmen der RS | The aim of the TSG Newsletter is to help clients and associates understand trends and legal developments in various areas of the law in the RS | Юридическое бюро ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релiefe РС | Glavna urednica|Chefredakteurin|Editor-in-Chief|Главный редактор: Ljubica Tomić |Prevodil|Übersetzungen|Translations|Переводы: Andrijana Mihailović, Mirjana Zdravković, Viktorija Topalović |Lektor|Lektor|Proofreader|Лектор: Ivana Radović, Magda Braun |Print & Online urednica|Print & Online-Redakteurin|Print & Online editor|Печать & Онлайн-редактор: Mirjana Zdravković

Br. 122/20 – Jul|Juli|July|Июль 2020

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

Više o svemu ovome može pročitati na

<https://tsg.rs/newsletter/novine-u-postupku-zastite-prava-ponudaca-u-postupcima-javnih-nabavki/>.

Ono što smo uočili u ovom delu kao loše rešenje jeste skraćivanje roka za pokretanje upravnog spora, sa 30 na 15 dana, protiv odluke Republičke komisije, te je opšti utisak jeste da ovakvo rešenje ima za cilj samo da smanji opterećenje Upravnog suda i izloženost tužbama iz javnih nabavki, a nikako da se ponuđačima pruži delotvornija pravna zaštita.

Novi Zakon o javnim nabavkama objavljen je u Službenom glasniku RS br. 91/2019 i njegova primena je počela 01.jula 2020.godine.

Za sva pitanja koja imate u vezi sa novim Zakonom o javnim nabavkama, možete nas kontaktirati na predrag.groza@tsg.rs.